

Czwartek, 20 maja 2010 r.

Długoterminowa stabilność finansów publicznych w gospodarce wychodzącej z kryzysu

P7_TA(2010)0190

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 20 maja 2010 r. w sprawie długoterminowej stabilności finansów publicznych w gospodarce wychodzącej z kryzysu (2010/2038 (INI))

(2011/C 161 E/17)

Parlament Europejski,

- uwzględniając dokument roboczy służb Komisji z dnia 12 sierpnia 2009 r. w sprawie finansów publicznych w UGW w 2009 r. (SEC(2009)1120),
 - uwzględniając komunikat Komisji z dnia 14 października 2009 r. w sprawie długoterminowej stabilności finansów publicznych w gospodarce wychodzącej z kryzysu (COM(2009)0545),
 - uwzględniając zalecenie Komisji dla Rady z dnia 28 stycznia 2009 r. w sprawie planowanej na rok 2009 aktualizacji ogólnych wytycznych dotyczących polityki gospodarczej państw członkowskich i Wspólnoty oraz w sprawie realizacji polityki zatrudnienia przez państwa członkowskie (COM(2009)0034),
 - uwzględniając swoją rezolucję z dnia 18 listopada 2008 r. w sprawie 10 lat istnienia unii gospodarczej i walutowej – pierwsza dekada Unii Gospodarczej i Walutowej oraz przyszłe wyzwania ⁽¹⁾,
 - uwzględniając swoją rezolucję z dnia 11 marca 2009 r. w sprawie europejskiego planu naprawy gospodarczej ⁽²⁾,
 - uwzględniając swoją rezolucję z dnia 13 stycznia 2009 r. w sprawie finansów publicznych w unii gospodarczej i walutowej w latach 2007-2008 ⁽³⁾,
 - uwzględniając swoją rezolucję z dnia 9 lipca 2008 r. w sprawie rocznego sprawozdania Europejskiego Banku Centralnego za rok 2007 ⁽⁴⁾,
 - uwzględniając zalecenia ze szczytu w Pittsburghu zachęcające do kontynuowania starań na rzecz wzrostu, dopóki odnowa gospodarcza nie będzie ustabilizowana,
 - uwzględniając art. 48 Regulaminu,
 - uwzględniając sprawozdanie Komisji Gospodarczej i Monetarnej oraz opinie Komisji Zatrudnienia i Spraw Socjalnych oraz Komisji Budżetowej (A7-0147/2010),
- A. mając na uwadze wyrażone w komunikacie Komisji obawy dotyczące długoterminowej stabilności finansów publicznych w kontekście wysokiego deficytu i poziomu zadłużenia, zwłaszcza w świetle procesu starzenia się społeczeństw, oraz mając na uwadze fakt, że wpływ starzenia się społeczeństw na zachwianie stabilności jest uznawany w większości państw członkowskich za pięć do dwudziestu razy większy od skutków obecnego kryzysu gospodarczego,
- B. mając na uwadze fakt, że choć w 2005 r. pakt na rzecz stabilności i wzrostu został poddany przeglądowni, nie wystarczył on, aby zapobiec aktualnemu kryzysowi,
- C. mając na uwadze pilną potrzebę dokładniejszej analizy spadku wskaźnika urodzeń w Unii Europejskiej oraz jego przyczyn i implikacji w dążeniu do odwrócenia tego niepokojącego trendu,

⁽¹⁾ Dz.U. C 16 E z 22.1.2010, s. 8.

⁽²⁾ Teksty przyjęte, P6_TA(2009)0123.

⁽³⁾ Teksty przyjęte, P6_TA(2009)0013.

⁽⁴⁾ Teksty przyjęte, P6_TA(2008)0357.

Czwartek, 20 maja 2010 r.

- D. mając na uwadze, że polityka budżetowa nie ma charakteru sprzyjającego długoterminowej stabilności finansów publicznych wówczas, gdy wraz z upływem czasu prowadzi do nadmiernej akumulacji długu publicznego,
- E. mając na uwadze, że w świetle prognoz zawartych w komunikacie oraz faktu, iż starzenie się społeczeństwa będzie brzemienne w skutki dla długoterminowej stabilności finansów publicznych państw UE, właściwe jest przyjęcie horyzontu polityki do roku 2060,
- F. mając na uwadze, że wzrost zadłużenia i deficytu odczuwanego w państwach członkowskich podczas kryzysu oraz przewidywane zmiany demograficzne sprawiają, iż zapewnienie długoterminowej stabilności finansów publicznych stanie się pilnym wyzwaniem,
- G. mając na uwadze, że długofalowe zmiany demograficzne, zwłaszcza starzenie się społeczeństwa, w państwach członkowskich UE, wpływają na finansowanie krajowych systemów emerytalno-rentowych,
- H. mając na uwadze, że niektóre państwa członkowskie nie podjęły wystarczających kroków w celu zmniejszenia swoich wydatków administracyjnych, kontroli wydatków zdrowotnych oraz zreformowania krajowych systemów opieki zdrowotnej i emerytalnych, a także mając na uwadze konieczność przyjęcia przez wszystkie państwa członkowskie najlepszej praktyki w tym obszarze,
- I. mając na uwadze, że deficyty i poziom zadłużenia wszystkich państw członkowskich wzrosły w 2009 r. w wyniku spowodowanego kryzysem spadku wpływów podatkowych oraz wdrożenia nadzwyczajnych środków ożywienia gospodarczego,
- J. mając na uwadze, że w obliczu pierwszych oznak ożywienia gospodarczego Rada Europejska zalecała od września 2009 r. „zmianę kierunku polityki budżetowej, tak aby jej głównym celem była długoterminowa stabilność finansów publicznych”, i wzywała do „skoordynowanego opracowywania strategii wyjścia już w momencie ożywienia gospodarczego i jednoczesnego uwzględniania sytuacji każdego państwa”,
- K. mając na uwadze, że w ostatnich czasach można zaobserwować istnienie pozytywnej korelacji pomiędzy zdrowymi finansami publicznymi i odpornością gospodarki,
- L. mając na uwadze, że rosnący dług publiczny nakłada poważny ciężar na barki przyszłych pokoleń,
- M. mając na uwadze, że dług publiczny w niektórych państwach członkowskich zwiększył się tak bardzo, iż zagraża stabilności i skutkuje ponoszeniem przez rządy wysokich wydatków na płatność odsetek, przez co uszczuplane są coraz ważniejsze wydatki na systemy opieki zdrowotnej i emerytalne,
- N. mając na uwadze, że rosnący dług publiczny zakłóca funkcjonowanie rynków finansowych, windując stopy procentowe, i niesie negatywne konsekwencje dla gospodarstw domowych oraz inwestycji w nowe miejsca pracy,
- O. mając na uwadze, że brak skutecznego zarządzania statystyką i niezależnych instytucji statystycznych w państwach członkowskich zagraża integralności i stabilności finansów publicznych,
- P. mając na uwadze, że inne kraje świata, które do niedawna konkurowały, wytwarzając towary niskiej jakości, wchodzą obecnie do segmentów rynku oferujących wysokiej jakości towary i usługi; mając na uwadze, że wspomniani konkurenci korzystają z zaawansowanej technologii, wciąż płacąc pracownikom niewielkie stawki godzinowe oraz nie muszą borykać się z niekorzystnymi tendencjami demograficznymi, a w tym kontekście osoby przepracowują w całym swoim życiu wysoką liczbę godzin; mając na uwadze, że w Europie pełne zatrudnienie osiągnięto ostatni raz przed kryzysem naftowym w 1973 r.; mając na uwadze, że pełne zatrudnienie pozostaje jednak celem, do którego UE musi dążyć zgodnie z duchem Traktatów, nie pomijając wysokiego poziomu zabezpieczenia społecznego i ludzkiego rozwoju,
- Q. mając na uwadze, że dostępne są różne środki pozwalające zmniejszyć zachwianie stabilności, takie jak zwiększanie ogólnej produktywności, a przede wszystkim zwiększanie produktywności służb opieki społecznej, podniesienie wieku emerytalnego, zwiększanie wskaźnika urodzeń czy zwiększanie liczby imigrantów,
- R. mając na uwadze, że zmiany demograficzne zależą od zmian wskaźnika rozrodczości, który w dużej mierze uzależniony jest od zachęt i świadczeń macierzyńskich oraz od przepływów migracyjnych,

Czwartek, 20 maja 2010 r.

- S. mając na uwadze, że obecne poziomy zadłużenia i deficytu zagrażają samemu istnieniu państwa opiekuńczego,
- T. mając na uwadze, że zaniechanie wdrożenia reform strukturalnych i konsolidacji finansów publicznych będzie miało negatywny wpływ na wydatki na opiekę zdrowotną, renty i emerytury oraz zatrudnienie,
- U. mając na uwadze, że wiele państw członkowskich postępuje niezgodnie z paktem stabilności i wzrostu, choć należyte zachowanie zgodności z jego postanowieniami zmniejszyłoby negatywne skutki kryzysu,
- V. mając na uwadze, że stabilność finansów publicznych ma znaczenie nie tylko dla Europy w ogóle, ale także dla budżetu Unii Europejskiej w szczególności,
- W. mając na uwadze, że choć budżet Unii Europejskiej stanowi obecnie ok. 1 % europejskiego DNB, powinny odnosić się do niego ogólne zasady i leżące u ich podstaw założenia „trwałości”,

1. wyraża swój głęboki niepokój o długoterminową stabilność finansów publicznych w następstwie kryzysów finansowego i gospodarczego; przypomina, że podejmowane przed kryzysami starania w ramach paktu stabilności i wzrostu były w bardzo dużym stopniu dostosowane do sprostania rosnącemu wyzwaniu demograficznemu; przyznaje, że wiele z tych starań zostało zaprzeczonych przez wzgląd na potrzebę drastycznego zwiększenia wydatków publicznych w celu niedopuszczenia do ogólnoswiatowej zapaści systemu finansowego i w celu złagodzenia skutków społecznych tej zapaści;

2. ubolewa nad faktem, że nawet przed wystąpieniem kryzysów wyniki działań wielu państw członkowskich w zakresie konsolidacji swoich finansów publicznych nie były imponujące mimo sprzyjających warunków gospodarczych; wskazuje, że stanowiło to naruszenie części prewencyjnej paktu stabilności i wzrostu, zwłaszcza po jego preredagowaniu w 2005 r., i poważnie ograniczyło zdolność do podejmowania działań antycyklicznych w miarę postępowania kryzysów, prowadząc do większej niepewności, większego bezrobocia i większych problemów społecznych;

3. jest świadomy, że obecny poziom wydatków publicznych nie może być utrzymywany w nieskończoność; z zadowoleniem przyjmuje decyzję Rady Europejskiej o wstrzymaniu podjęcia decyzji w sprawie pakietu działań następczych obejmujących środki pomocowe do czasu dokładnego przeanalizowania uzyskanych dotychczas wyników oraz jednoznacznego wykazania konieczności podjęcia dalszych działań;

4. przyznaje, że choć działania mające na celu niedopuszczenie do zapaści sektora finansowego odniosły zamierzony skutek, nadal należy zachować wzmoczoną czujność; oczekuje, że zmniejszą się obciążenia finansowe związane z ratowaniem sektora bankowego; pochwała skoordynowane podejście banków centralnych do realizacji tego celu; wyraża pełne poparcie dla reformy systemu nadzoru ostrożnościowego i modyfikacji ram finansowych;

5. podkreśla, że pakt stabilności i wzrostu ma dążyć do stopniowego równoważenia budżetu lub uzyskiwania nadwyżki, wymagając nadwyżki w czasie dobrej koniunktury gospodarczej oraz przejrzystego finansowania systemów emerytalno-rentowych ze środków publicznych lub pozyskanych w ramach indywidualnych planów emerytalnych;

6. zauważa, że długoterminowa stabilność finansów publicznych jest ważna dla stabilności i wzrostu gospodarki oraz dla utrzymania wydatków publicznych na właściwym poziomie; podkreśla, że wysoki poziom zadłużenia i deficytu zagraża długoterminowej stabilności finansów publicznych i wywiera niekorzystny wpływ na publiczną opiekę zdrowotną, system emerytalny i zatrudnienie;

7. wyraża głębokie zaniepokojenie wysokim poziomem deficytu i zadłużenia w państwach członkowskich; przestrzega przed wykorzystywaniem kryzysu jako pretekstu do niepodejmowania konsolidacji finansów publicznych, niezmnieszenia wydatków publicznych i niewdrażania reform strukturalnych, bowiem wszystkie te działania warunkują powrót do wzrostu gospodarczego i większego zatrudnienia;

Czwartek, 20 maja 2010 r.

8. wskazuje, że konsolidacja finansów publicznych oraz zmniejszenie deficytu i zadłużenia mają istotne znaczenie dla utrzymania nowoczesnego państwa opiekuńczego oraz systemu redystrybucji, z których korzysta całe społeczeństwo, a zwłaszcza jego mniej uprzywilejowana część;
9. podkreśla, że jeżeli dług publiczny i stopy procentowe nadal będą wzrastać, koszty w postaci płatności odsetkowych nie będą mogły być dłużej ponoszone przez obecne i przyszłe pokolenia bez szkody dla modeli państwa opiekuńczego;
10. jest głęboko zaniepokojony, że wiele państw członkowskich postępuje niezgodnie z paktem stabilności i wzrostu; ubolewa nad faktem, że państwa członkowskie nie zdołały skonsolidować finansów publicznych przed kryzysem, w czasach sprzyjających dla gospodarki; zgadza się ze stwierdzeniem Komisji, że długoterminowemu zadłużeniu publicznemu powinno się nadać znaczącą i wyraźną rolę w procedurach nadzoru; wzywa Komisję do rygorystycznego egzekwowania zgodności z paktem stabilności i wzrostu;
11. przestrzega przed gwałtownym zaprzestaniem wsparcia dla gospodarki realnej, aby uniknąć recesji z podwójnym tąpnięciem PKB; zwraca uwagę na niekorzystne skutki albo zbyt wczesnej rezygnacji ze środków wsparcia, albo zbyt długiego zwlekania z podjęciem środków naprawczych w odniesieniu do stabilności finansów publicznych; wskazuje, że środki te jednoznacznie miały być adekwatne czasowo, celowe i tymczasowe; z zadowoleniem przyjmuje prace Komisji związane ze strategią wyjścia z obecnych środków awaryjnych; popiera podejście Komisji oparte na strategiach wyjścia, które różnią się między państwami pod względem czasu i zakresu; rozumie, że wycofywanie ze stosowania tych środków rozpocznie się w 2011 r. w przypadku pierwszej grupy państw; zachęca państwa członkowskie do podejmowania wszelkich starań w celu możliwie najszybszego i najbardziej stanowczego wdrożenia strategii wyjścia;
12. wzywa Komisję do opracowania zielonej księgi w sprawie wskaźnika urodzeń w Unii Europejskiej w celu zidentyfikowania przyczyn i implikacji spadku wskaźnika urodzeń oraz rozwiązań i alternatyw dotyczących tego problemu;
13. uważa, że wdrożenie monetarnej strategii wyjścia powinno być poprzedzone zainicjowaniem fiskalnej strategii wyjścia, aby zagwarantować prawidłowe wdrożenie strategii monetarnej i w ten sposób zapewnić, że EBC, który szczęśliwie uniknął deflacji, będzie mógł równie dobrze zadbać, aby inflacja nie popsuła ożywienia gospodarczego; rozumie, że EBC zapowiedział, iż jeżeli fiskalnemu rozpasaniu nie zostanie położony kres w odpowiednim czasie, zacieśnienie polityki pieniężnej przez EBC będzie niestety musiało być większe, niż przewidywano;
14. podkreśla, że zmniejszenie bodźca fiskalnego musi być połączone z podejmowaniem działań na rzecz zdynamizowania rynku wewnętrznego oraz zwiększenia jego konkurencyjności i atrakcyjności pod względem inwestycyjnym;
15. podkreśla, że stopniowe i kontrolowane wyjście z deficytu ma ogromne znaczenie dla utrzymania niskich stóp procentowych i ograniczania zadłużenia, bowiem zabezpiecza zdolność do utrzymania poziomu wydatków socjalnych oraz standardów życia gospodarstw domowych;
16. wskazuje, że niskie stopy procentowe sprzyjają inwestycjom i ożywieniu gospodarczemu; jest świadomy skutków nadmiernej skłonności rządów do zapożyczania się; głęboko ubolewa nad faktem, że doprowadziło to do zwiększenia różnic w poziomach stóp procentowych w obrębie UE; ostrzega państwa członkowskie, aby uwzględniły wpływ swoich decyzji budżetowych na rynkowe stopy procentowe; jest zdania, że zdrowe finanse publiczne są zasadniczym warunkiem istnienia niezagrożonych miejsc pracy; wskazuje, że przez zwiększanie kosztu pożyczek rządu również zwiększają obciążenie własnych budżetów;
17. wskazuje, że działanie antycyklicznych skutków paktu stabilności i wzrostu możliwe jest tylko wtedy, gdy państwa członkowskie osiągną budżetową nadwyżkę w czasie dobrej koniunktury; wzywa w związku z tym do powszechniejszego wdrażania również części prewencyjnej paktu stabilności i wzrostu; wzywa, aby postawę „najpierw wydaj, potem zwróć” zastąpić zasadą „oszczędzaj na przyszłość, bo nie wiadomo, co przyniesie”; przypomina, że zgodnie z paktem państwa członkowskie zobowiązane są wypracować budżet, który w średnim okresie będzie zrównoważony lub będzie charakteryzował się nadwyżką, co oznacza, że deficyt na poziomie 3 % nie jest celem, ale absolutnie najwyższym dopuszczalnym progiem, nawet w świetle zweryfikowanego paktu;

Czwartek, 20 maja 2010 r.

18. wzywa do przeprowadzania reform strukturalnych równocześnie z udostępnianiem pakietów pomocowych, aby nie dopuścić do wystąpienia kryzysów w przyszłości, zwiększać konkurencyjność europejskich przedsiębiorstw oraz stymulować wzrost i zatrudnienie;
19. podkreśla w kontekście potrzeby osiągnięcia zdrowych finansów publicznych, że najpóźniej w 2011 r. wszystkie państwa członkowskie powinny zacząć zmniejszać zachwianie swojej stabilności;
20. przyznaje, że bodźce fiskalne i swobodne automatyczne stabilizatory okazały się pomyślnym rozwiązaniem, oraz proponuje, aby Komisja zwróciła się do państw członkowskich o dążenie do równowagi budżetowej poprzez przeznaczenie nadwyżek z budżetu wstępnego na oddłużenie, gdy gospodarka będzie zmierzać do trwałego ożywienia gospodarczego;
21. wskazuje na szczególne znaczenie działań wspierających zatrudnienie oraz inwestycji długoterminowych ukierunkowanych na zwiększenie potencjału wzrostu gospodarczego i wzmocnienie konkurencyjności europejskiej gospodarki;
22. podkreśla, że w sytuacji obecnych wyzwań demograficznych stojących przed Unią działania antykryzysowe nie powinny powodować długookresowych skutków dla finansów publicznych, których koszty musiałyby być ponoszone przez obecne i przyszłe pokolenia;
23. wspiera założenie, że lepsza koordynacja polityki gospodarczej w poszczególnych państwach Unii Europejskiej to konieczność, która przynosi dodatkowe korzyści;
24. uznaje, że pakt na rzecz stabilności i wzrostu nie jest wystarczającym narzędziem harmonizacji polityki fiskalnej i gospodarczej państw członkowskich;
25. opowiada się zatem za dokonaniem przeglądu mechanizmów potrzebnych do przywrócenia konwergencji gospodarek krajów członkowskich UE;
26. sugeruje, aby Komisja opracowała odpowiedni mechanizm współpracy z MFW w szczególnych przypadkach, kiedy państwa członkowskie otrzymują od niego wsparcie bilansu płatniczego;
27. wskazuje, że wysoka inflacja nie jest odpowiedzią na potrzebę dostosowania fiskalnego, ponieważ wiązałyby się z poważnymi kosztami gospodarczymi i stworzyłyby zagrożenie dla trwałego i sprzyjającego włączeniu społecznemu wzrostu;
28. popiera stanowisko Komisji, w myśl którego „ekspansja budżetowa stosowna do przeciwdziałania recesji nie jest niezgodna z długoterminową stabilnością finansów publicznych”, ale przestrzega przed ryzykiem nadmiernej i sztucznej ekspansji opartej na większych wydatkach publicznych, które mogą zaszkodzić takiej polityce;
29. uważa, że zarządzanie finansami publicznymi w ciągu kolejnych konkretnych okresów krótkoterminowych umożliwi osiągnięcie długoterminowej stabilności finansów publicznych i że w takim kontekście sukcesywnych okresów krótkoterminowych, poprzez utworzenie struktury krótkoterminowej, należy rozpatrywać problem stabilności długu publicznego;
30. uważa, że polityka budżetowa musi zasadniczo przemienić – w drodze realokacji – dostępne oszczędności w wydatki inwestycyjne wspierające wzrost, w szczególności na rzecz prac badawczo-rozwojowych, modernizacji infrastruktury przemysłowej, przejścia UE na gospodarkę bardziej ekologiczną, inteligentną, innowacyjną i konkurencyjną oraz sprostania wyzwaniu w dziedzinie edukacji;
31. podkreśla, że znaczna część wydatków publicznych i socjalnych może stanowić wydatki produktywny, jeżeli zostaną one przeznaczone na projekty, które mają korzystne oddziaływanie na gromadzenie kapitału fizycznego i ludzkiego oraz na promowanie innowacyjności; podkreśla potrzebę kontrolowania wzrostu zadłużenia w celu zapewnienia, że rosnące koszty stóp procentowych nie wyeliminują istotnych wydatków socjalnych; zaznacza, że przez wzgląd na skromniejsze zasoby zasadnicze znaczenie ma poprawa jakości wydatków w sektorze publicznym;

Czwartek, 20 maja 2010 r.

32. podkreśla, że społeczne środki osłonowe, jakimi są systemy opieki społecznej, okazały się wyjątkowo skuteczne w czasach kryzysu; zwraca uwagę, że stabilne finanse publiczne warunkują możliwość korzystania z takich środków w przyszłości;
33. wskazuje, że długoterminowa stabilność ustawowych systemów emerytalnych zależy nie tylko od zmian demograficznych, ale też od wydajności ludności czynnej zawodowo (wpływającej na potencjalną stopę wzrostu), efektywnego wieku emerytalnego oraz od części PKB przeznaczanej na finansowanie tych systemów; podkreśla ponadto, że konsolidacja finansów publicznych i ograniczenie poziomów zadłużenia i deficytów stanowi istotne czynniki stabilności;
34. zauważa, że zmiany demograficzne, a w szczególności starzenie się populacji, oznaczają, iż państwowe systemy emerytalno-rentowe w wielu państwach członkowskich muszą być okresowo reformowane, zwłaszcza w odniesieniu do podstawy składkowej, aby mogły być zrównoważone pod względem finansowym;
35. wskazuje, że zadłużenie wzrasta wtedy, gdy rzeczywiste stopy procentowe są wyższe od stopy wzrostu PKB, i że rynki oceniają ryzyko jako poważniejsze, gdy zadłużenie wzrasta;
36. uważa, że poziom stóp procentowych związanych z obligacjami rządowymi odzwierciedla, jak rynki wyceniają stabilność zadłużenia danego państwa członkowskiego;
37. zauważa, że rosnące deficyty podrażają pozyskiwanie środków, częściowo dlatego, że rynki oceniają ryzyko jako poważniejsze, gdy tempo wzrostu zadłużenia jest większe od tempa wzrostu gospodarczego i zdolności do spłaty pożyczek;
38. podkreśla, że obecny kryzys finansowy uwidoczniał w możliwie najwyraźniejszy sposób bezpośredni związek między stabilnością rynków finansowych i stabilnością finansów publicznych; podkreśla w tym kontekście konieczność wzmocnienia i zintegrowania przepisów dotyczących nadzoru nad rynkami finansowymi oraz uwzględnienia w tych przepisach silnych mechanizmów ochrony konsumentów i inwestorów;
39. zwraca się do Komisji o podjęcie badań w celu oceny jakości zadłużenia państw członkowskich;
40. zauważa, że jeżeli finanse publiczne państw członkowskich mają być wiarygodne, wymagane jest skuteczne i prawdziwie niezależne zarządzanie statystyką oraz odpowiedni nadzór ze strony Komisji;
41. sugeruje w szczególności, aby Komisja oceniła skutki wydatków fiskalnych poczynionych przez państwa członkowskie w celu ożywienia swoich gospodarek pod kątem oddziaływania na produkcję, finanse publiczne oraz stymulowanie i ochronę zatrudnienia w krótkim i długim terminie;
42. zauważa, że pakt stabilności i wzrostu nadal stanowi trzon dyscypliny wymaganej do osiągnięcia długoterminowej stabilności finansów publicznych oraz że państwa członkowskie powinny generować nadwyżki finansów publicznych podczas „hossy”, a deficyt wyłącznie w okresie „bessy”;
43. podkreśla, że zasadniczym celem niedawnych ataków spekulacyjnych wymierzonych przeciwko kilku europejskim gospodarkom było euro jako takie i europejska konwergencja gospodarcza; w tej sytuacji jest przekonany, że europejskie problemy wymagają europejskich rozwiązań, które powinny oferować wewnętrzne środki pozwalające uniknąć jakiegokolwiek ryzyka niewywiązania się z zobowiązań poprzez połączenie krajowej dyscypliny fiskalnej z ratunkowymi mechanizmami wsparcia finansowego;
44. wnosi o utrzymanie deficytu strukturalnego, który będzie jednym ze wskaźników określających długoterminową stabilność finansów publicznych;
45. postrzega strategię na rzecz pobudzenia wzrostu gospodarczego i tworzenia nowych miejsc pracy jako czynnik o kluczowym znaczeniu dla stabilności finansów publicznych w Unii Europejskiej; uważa, że Unia Europejska powinna zmodernizować swoją gospodarkę, a zwłaszcza swoją infrastrukturę przemysłową; wzywa do przesunięcia środków w budżecie UE i budżetach państw członkowskich w celu dokonywania większych inwestycji w dziedzinie badań i innowacji; zauważa, że powodzenie nowej strategii Europa 2020 zależy od stosowania wiążących instrumentów;

Czwartek, 20 maja 2010 r.

46. zwraca uwagę na konieczność stałego monitorowania stabilności finansów publicznych w krajach Unii w celu oceny skali wyzwań długoterminowych oraz na regularne publikowanie informacji nie tylko o jawnych zobowiązaniach sektora finansów publicznych, lecz także o zobowiązaniach systemów społecznych np. emerytalnych;
47. wzywa Komisję do uznania zmniejszania zachwiania długoterminowej stabilności finansów publicznych za istotną część strategii Europa 2020;
48. wzywa państwa członkowskie, aby zaradziwszy zachwianiu swojej stabilności, przystąpiły do zmniejszania swojego wskaźnika długu publicznego do PKB do maksymalnie 60 %;
49. wskazuje, że różnice w poziomach stóp procentowych na rynkach kapitałowych są głównymi wskaźnikami płynności poszczególnych państw członkowskich;
50. jest wysoce zaniepokojony różnicami w jakości danych statystycznych, które można zaobserwować w całej UE, a zwłaszcza w strefie euro;
51. zwraca uwagę, że długoterminowa stabilność finansów publicznych ma również podstawowy związek z budżetem UE i jego finansowaniem;
52. podkreśla pozytywną, chociaż bardzo ograniczoną wieloletnimi ramami finansowymi, rolę budżetu UE w łagodzeniu skutków kryzysu poprzez finansowanie europejskiego planu naprawy gospodarczej oraz przekazanie funduszy na priorytetowe pod tym względem dziedziny; ubolewa jednak z powodu braku odpowiedniej koordynacji między polityką gospodarczą i fiskalną poszczególnych państw członkowskich w celu walki z kryzysem gospodarczym i finansowym, a także zapewnienia długoterminowej stabilności finansów publicznych;

Wymiar społeczny i zatrudnieniowy strategii na rzecz wyjścia z kryzysu

53. zauważa, że wzrost bezrobocia oraz zadłużenia, a także spadek wzrostu gospodarczego, spowodowane kryzysem gospodarczym pozostają w sprzeczności z celem stabilności finansów publicznych oraz uznaje potrzebę umocnienia finansów i poprawy płynności finansów publicznych przez państwa członkowskie w celu obniżenia kosztu zadłużenia, ale zwraca uwagę na konieczność osiągnięcia tego w zrównoważony sposób i w rozsądnym czasie z uwzględnieniem szczególnych okoliczności w państwach członkowskich; podkreśla jednakże, że masowe cięcia budżetowe w zakresie inwestycji publicznych, badań, edukacji i rozwoju będą miały negatywny wpływ na perspektywy wzrostu, zatrudnienie oraz integrację społeczną, i uważa zatem, że należy nadal wspierać, a w razie potrzeby rozszerzać długoterminowe inwestycje w tych obszarach;
54. podkreśla, że obecne ożywienie jest wciąż wątłe i że w większości państw członkowskich bezrobocie wciąż rośnie i jest szczególnie dotkliwe w przypadku młodych osób; jest głęboko przekonany, że nie można ogłaszać końca kryzysu gospodarczego, zanim bezrobocie nie spadnie w znaczący sposób, oraz zwraca uwagę na fakt, że europejskie państwa opiekuńcze potwierdziły swoją wartość, zapewniając stabilność i przyczyniając się do ożywienia;
55. uważa, że zasadnicze znaczenie ma odpowiednia ocena skutków społecznych i zatrudnieniowych wywołanych kryzysem oraz określenie na poziomie UE strategii pozwalającej na wyjście z kryzysu, opartej na wspieraniu zatrudnienia, szkoleń i inwestycji prowadzących do zwiększenia działalności gospodarczej, zwiększenia konkurencyjności i wydajności przedsiębiorstw, zwłaszcza w odniesieniu do MŚP, a także ożywienia przemysłu przy jednoczesnym zapewnieniu jego przejścia do konkurencyjnej i zrównoważonej gospodarki; uważa, że cele te powinny być w centrum strategii Europa 2020;
56. uważa, że strategia mająca na celu poprawę sytuacji gospodarczej nie powinna w żaden sposób zwiększać ostatnio powstałej nierównowagi strukturalnej oraz ogromnych różnic w dochodach, ograniczających wydajność i konkurencyjność w gospodarce, ale raczej powinna wprowadzić reformy konieczne do usunięcia tej nierównowagi; uważa, że środki finansowe i podatkowe państw członkowskich powinny mieć na celu ochronę wynagrodzeń, emerytur, zasiłków dla bezrobotnych oraz siły nabywczej gospodarstw domowych, nie zagrażając jednocześnie długoterminowej stabilności finansów publicznych ani możliwości świadczenia przez państwa członkowskie podstawowych usług publicznych w przyszłości;

Czwartek, 20 maja 2010 r.

57. zauważa, że prognoza starzenia się społeczeństw w nadchodzących dekadach stanowi bezprecedensowe wyzwanie dla krajów UE; w związku z powyższym jest zdania, że środki kryzysowe co do zasady nie powinny mieć długoterminowych konsekwencji dla finansów publicznych ani nadmiernie obciążać przyszłych pokoleń spłatą obecnego zadłużenia;

58. podkreśla, iż poprawie sytuacji gospodarczej musi towarzyszyć polityka zwalczania bezrobocia strukturalnego, zwłaszcza wśród ludzi młodych, osób starszych, niepełnosprawnych oraz kobiet, mająca na celu tworzenie miejsc pracy wysokiej jakości celem zwiększenia wydajności pracy oraz inwestycji; w tym kontekście uważa, że ważne są działania polityczne poprawiające jakość kapitału ludzkiego, takie jak edukacja czy polityka w zakresie ochrony zdrowia, mające na celu uzyskanie bardziej wydajnej i dłuższej pracującej siły roboczej oraz służące wydłużeniu okresu aktywności zawodowej; wzywa państwa członkowskie i Komisję do wzmocnienia działań politycznych i środków dotyczących zatrudnienia i rynku pracy poprzez umieszczenie ich w centrum strategii Europa 2020;

Skutki zmian demograficznych i strategia w zakresie zatrudnienia

59. uważa, że stabilność finansów publicznych w dużej mierze zależy od umiejętności podnoszenia poziomu zatrudnienia w celu podjęcia wyzwań demograficznych i budżetowych, w szczególności w zakresie stabilności systemu emerytalnego; jest zdania, że w perspektywie średnioterminowej istniejący kapitał ludzki można wspierać za pośrednictwem odpowiedniej polityki imigracyjnej, prowadzącej do integracji imigrantów na rynku pracy i przyznawania obywatelstwa;

60. podkreśla, że zwiększenie zatrudnienia jest konieczne, aby UE mogła poradzić sobie z problemem starzenia się społeczeństw, oraz podkreśla, że wysoki wskaźnik zatrudnienia stanowi warunek konieczny do wzrostu gospodarczego, integracji społecznej oraz zrównoważonej i konkurencyjnej społecznej gospodarki rynkowej;

61. uważa, że strategia Europa 2020 powinna przybrać formę „paktu w sprawach gospodarczych, zatrudnieniowych i społecznych” mającego na celu utrzymanie konkurencyjności gospodarki europejskiej oraz integrację wszystkich z rynkiem pracy, tzn. takiego, który zapewni obywatelom najlepszą ochronę przed wykluczeniem społecznym; podkreśla, że wszystkie strategie polityczne powinny wspierać się nawzajem w celu uzyskania pozytywnych synergii; jest zdania, że strategia powinna być oparta o wymierne i porównywalne na szczeblu krajowym i europejskim wytyczne, a w miarę możliwości także wskaźniki i wzorce;

Zrównoważenie systemów zabezpieczeń społecznych

62. uważa, że jedną z koniecznych reakcji na skutki kryzysu finansowego, gospodarczego i społecznego oraz wyzwania związane ze zmianami demograficznymi i globalizacją jest koordynacja finansów publicznych na szczeblu europejskim, której celem byłby zrównoważony wzrost gospodarczy, rozwój rynku pracy wysokiej jakości oraz przyjęcie reform niezbędnych do zapewnienia prawidłowego funkcjonowania systemów ochrony społecznej;

63. wskazuje, że długoterminowa równowaga ustawowych systemów emerytalnych zależy nie tylko od zmian demograficznych, lecz także od wydajności osób pracujących, która wpływa na potencjalne tempo wzrostu, a także od odsetka PKB przeznaczanego na finansowanie tych systemów;

64. podkreśla znaczenie przyszłej zielonej księgi w sprawie reformy systemu emerytalnego i uważa, że zasadnicze znaczenie ma opracowanie zrównoważonych, bezpiecznych, odpowiednio zróżnicowanych systemów emerytalnych z różnymi źródłami finansowania, związanych z funkcjonowaniem rynku pracy lub rynków finansowych i mogących mieć postać systemów pracowniczych oraz które angażują systemy publiczne, uzupełniające prowadzone przez pracodawców i indywidualne; do działań tych należy zachęcać za pomocą umów i podatków; uznaje w związku z tym znaczenie wiedzy obywateli UE na temat systemu emerytalnego;

65. podkreśla, że w perspektywie długoterminowej ukryte zobowiązania emerytalne stanowią jedną z największych części łącznego długu publicznego oraz że państwa członkowskie powinny regularnie publikować informacje o swoich ukrytych zobowiązaniach emerytalnych, stosując wspólnie uzgodnioną metodologię;

Czwartek, 20 maja 2010 r.

66. uważa, że jednoczesna konieczność zrównoważenia finansów publicznych oraz posiadania odpowiednich systemów ochrony i integracji społecznej wymaga podniesienia jakości i efektywności administracji i wydatkowania pieniędzy publicznych oraz że należy zachęcać państwa członkowskie do rozważenia środków, które zapewniają bardziej sprawiedliwy podział obciążeń podatkowych poprzez stopniowe i wyraźne ograniczenie obciążeń podatkowych spoczywających na zatrudnieniu i na MŚP; jest zdania, że pomogłoby to w zmniejszeniu ubóstwa, zapewnieniu spójności społecznej oraz napędzeniu wzrostu gospodarczego, które są kluczowymi czynnikami konkurencyjności i zrównoważenia europejskiego modelu gospodarczego i społecznego;

*

* *

67. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji, EBC oraz rządów państw członkowskich.

Wkład polityki spójności w realizację celów lizbońskich i celów strategii UE 2020

P7_TA(2010)0191

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 20 maja 2010 r. w sprawie wkładu polityki spójności w osiągnięcie celów lizbońskich i celów „UE 2020” (2009/2235(INI))

(2011/C 161 E/18)

Parlament Europejski,

- uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, a w szczególności jego art. 174–178,
- uwzględniając rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 z dnia 11 lipca 2006 r. ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności ⁽¹⁾,
- uwzględniając decyzję Rady 2006/702/WE z dnia 6 października 2006 r. w sprawie strategicznych wytycznych Wspólnoty dla spójności ⁽²⁾,
- uwzględniając rezolucję z dnia 24 marca 2009 r. w sprawie wykonania rozporządzenia w sprawie funduszy strukturalnych w latach 2007–2013 – wyniki negocjacji dotyczących krajowych strategii spójności i programów operacyjnych ⁽³⁾,
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 16 sierpnia 2007 r. pt. „Konkurencyjność europejskich regionów dzięki badaniom naukowym i innowacjom – Wkład w szybszy wzrost gospodarczy oraz lepsze i liczniejsze miejsca pracy” COM(2007)0474,
- uwzględniając dokument roboczy służb Komisji z dnia 14 listopada 2007 r. pt. „Regiony dokonujące innowacji dzięki polityce spójności” SEC(2007)1547,
- uwzględniając komunikat Komisji pt. „Wspólne działania na rzecz wzrostu gospodarczego i zatrudnienia – Nowy początek strategii lizbońskiej” COM(2005)0024,

⁽¹⁾ Dz.U. L 210 z 31.7.2006, s. 25.

⁽²⁾ Dz.U. L 291 z 21.10.2006, s. 11.

⁽³⁾ Teksty przyjęte, P6_TA(2009)0165.